

uerit, nisi quis ipsius libri, cuius partem omnino constituunt, eandemque insigniorem, in dubium uocare uelit Θεοπνευσίαν.

VII. Posterioris generis mihi illae sunt, quando in limine historiae, a Matthaeo, aliisque confectae, legitur Εὐαγγέλιον κατὰ τὸν Ματθαῖον, Μάρκον, Λουκᾶν, Ἰωάννην. Quales in reliquis pariter libris reperiuntur. Has ad unum omnes sequiori demum aeuo appositas, nec ab ipsis Viris Θεοπνεύσοις profectas esse, saluis secus sentientium iudiciis, existimo. Quam sententiam, si rationes deessent, auctoritatibus facile tueri possem Virorum sane, omnium consensu, κριτικοτάτων. In his numerandus merito est Erasmus, qui tamen Ecclesiae sese submittere uoluit iudicio, inque eiusdem acquiescere decisionibus. *Profiteor, inquit, me de titulis quoque credere, quod credit uniuersalis Ecclesia, cuius auctoritati facile sensum meum submitto, non hic tantum, sed in omnibus quoque ceteris, modo ne protinus Ecclesiae sit, quidquid quocumque modo in usum Christianorum irrepsit, aut cuius Episcopo placuit.* Leguntur haec uerba, in Declaratione ad Cens. Fac. Theol. Paris. a qua grauissime notatus, et multorum errorum infimulatus erat. Credo tamen idem forsan Erasmus Ecclesiae stare iudicio uoluit, ne Sorbonam nimis offenderet, et αἰρετικῶν infereretur catalogo. Interim post Erasmus Maldonatus, in cap. I. Matthaei titulorum ἀυθεντίας inficiatur, cuius rationes a iudicio commendat Rich. Simonius, qui ipse diserte profitetur, nullam plane, eandemque solidam, adesse rationem, ex qua indubitato innotescat, titulos ab illis esse adiectos, qui libros conscripserunt. Vid. Hist. Critic. N. T. cap. II. p. m. 14. His addo Io. Millium, ad Inscriptionem Euangelii Matthaei, cuius sententia eo redit, *Inscriptiones, Euangelis praefixas, non quidem adpositas fuisse ab ipsis Euangelistis, sed a Christianis primi uel secundi seculi, quibus euidentissime constabat, Euangelia haec ab iis, quorum praefereunt nomina, fuisse conscripta.*

IIIX. Posset opera faciliori tota haec quaestio decidi,
fi